WORLD SLOTH BEAR DAY 2023

CELEBRATED BY WCB RESEARCH FOUNDATON

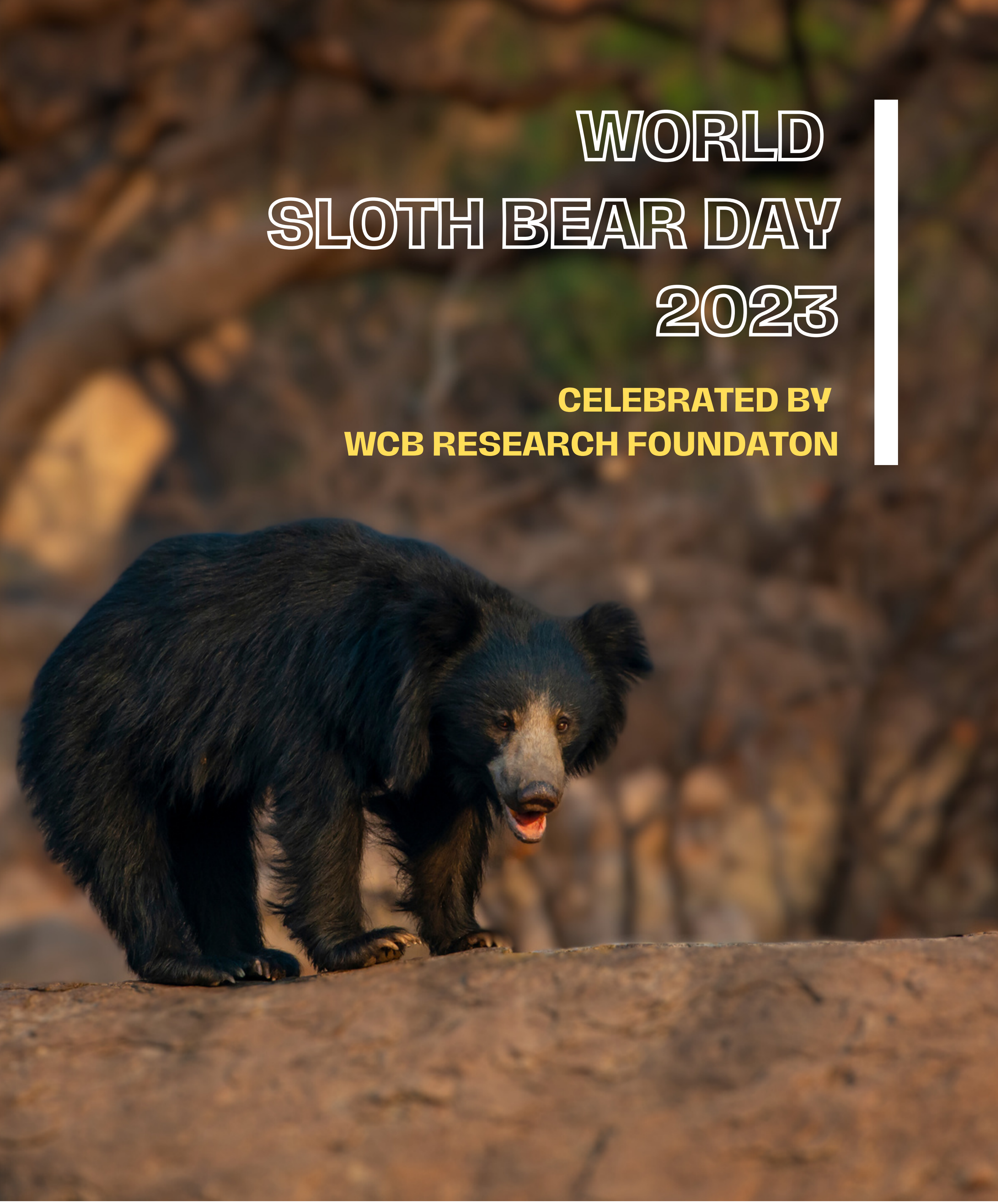

www.wcbresearch.in | wcbresearch@gmail.com

A short video of Team Sloth bear of WCB Research Foundation

Felicitation

A message from Dr Dave Garshelis , Chairman of IUCN BSG

A message from John Hechtel , President of IBA

A message from Dr Julia Bevin, Advisor, WCB, Alaska

A message from Gloria Dickie , Environmental journalist

Awareness

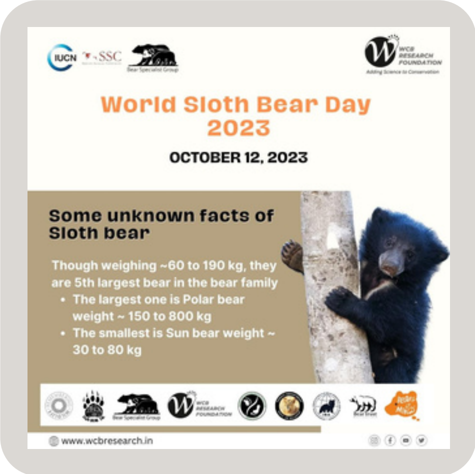

Different slides about Sloth bear facts

A short video on sloth bear safety education

Conservation actions

Distribution of bear deterrent stick "Ghanti Kathi" among the frontline field staff and villagers

World Sloth Bear Day, 2023

Impact

આજે વિશ્વ રીંછ દિવસ: માનવ સાથે ઘર્ષણ ઘટાડવા WCB રિસર્ચ ફાઉન્ડેશને 'ઘંટી કાઠી' બનાવ્યું

ગુજરાતમાં 21 વર્ષમાં 61 ટકા રીંછ વધી 358 થયા

તેજસ રાવળ | પાટણ

આજે 12 ઓક્ટોબરે વિશ્વ રીંછ દિવસ છે. રાજ્યમાં રીંછની સંખ્યામાં 61 ટકાનો વધારો થયો છે. રાજ્યના સાત જિલ્લાઓમાં 2001 માં માત્ર 220 રીંછ હતા જે 2022 વધીને સંખ્યા 358 પહોંચી છે.જેમાં સૌથી વધુ રીંછ હાલ બનાસકાંઠા માં તેમજ બીજા ક્રમે દાહોદ જિલ્લામાં વસવાટ કરે છે. બન્ને જિલ્લામાં રાજ્યની 68 ટકા રીંછની વસ્તી છે. છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં મહેસાણા જિલ્લામાં રીંછ વસવાટ કરતા થયાં છે.

રીંછ અને માનવ વચ્ચે થતા ઘર્ષણની (હુમલો) ઘટનાઓ ઓછી થાય તેવા હેતુથી પાટણ WCB રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન દ્વારા રાજ્યમાં રીંછ વાળા વિસ્તારમાં ચોકી કરતા ગાર્ડ , ફોરેસ્ટ કર્મચારીઓ તેમજ જંગલમાં અવરજવર કરતા સ્થાનિક લોકો માટે હાથમાં રાખી શકાય તેવુ સામાન્ય 500 ગ્રામનું ઘંટી કાઢી નામનું ઓજાર બનાવવામા આવ્યું છે. રીંછ એક્સપર્ટ ટીમ IUCNના ચેરમેન ડો.નિશિથ ધારૈયાએ જણાવ્યું કે જંગલમાં ચોકી કરતા અથવા પેટ્રોલિંગમાં જતા વનરક્ષકો પાસેથી ઘંટીના અવાજથી આસપાસ રીંછ સહિતના પ્રાણીઓને અવાજ સંભાળતા પોતાનો રસ્તો બદલી નાખશે. અથવા સ્થળ છોડીને દૂર જશે. જેથી માનવ અને રીંછ આમને સામને ન આવતા ઘર્ષણ થવાની શક્યતા ઘટી જશે.

ચાર વર્ષમાં રીંછના હુમલામાં 12 વ્યક્તિ ઘાયલ

બનાસકાંઠામાં 2019થી રીંછના હુમલાથી 12 વ્યક્તિઓ ઇજાગ્રસ્ત થઇ છે. 2019-20 માં 4, 2020-21 માં 3, 2021-22 માં 1, 2022-23માં 3 અને ચાલુ સાલે 1 વ્યક્તિને ઇજા પહોંચી છે. 2017માં હડકાયેલા રીંછના હુમલામાં 3ના મોત થયા હતા. સાબરકાંઠાના વિજયનગરમાં 2020 માં 1 વ્યક્તિ અને 2023 માં રીંછના હુમલામાં ઇજાગ્રસ્ત થઇ હતી.

રાજ્યમાં 21 વર્ષમાં 61 ટકા સંખ્યા વધી

2001	220
2006	240
2011	290
2016	340
2022	358

જિલ્લાવાર રીંછની સંખ્યા

જિલ્લો	2022
બનાસકાંઠા	146
છોટાઉદેપુર	61
સાબરકાંઠા	30
નર્મદા	05
પંચમહાલ/વડોદરા	06
દાહોદ	101
મહેસાણા	09
કુલ	358

(નોંધ - દર પાંચ વર્ષે રીંછની વન વિભાગ દ્વારા ગણતરી કરાય છે.જેના આધારે આંકડા છે)

છોટાઉદેપુરના પ્રકૃતિની ગોદમાં વસેલા કેવડી ઇકોટુરીઝમ ખાતે વિશ્વ રીંછ દિનની ઉજવણી કરવામાં આવી

માણસ જંગલમાં જાય ત્યારે વન્યપ્રાણીને સતેજ કરતું ઘટી કાઠી સાધન વિદ્યાર્થીઓએ વિકસાવ્યું

તૌફિક શેખ : છોટાઉદેપુર, તા.૧૨

છોટાઉદેપુર તાલુકાના પ્રકૃતિનીગોદમાં વસેલ કેવડી ઇકોટુરીઝમ ખાતે વિશ્વ રીંછ દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. જેમાં હેમચંદ્રાચાર્યનોર્થ ગુજરાત યુનિવર્સિટી પાટણના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા વન્ય પ્રાણી ઉપર કરેલ સંશોધનનું પ્રેઝન્ટેશન કરવામાં આવ્યું હતું. અને વન્ય પ્રાણીઓના હુમલાથી બચવા જાગૃતિના તેમજ સાવચેતીના ભાગરૂપે ઘંટકાઠીનું વિતરણ ગ્રામીણ વિસ્તારમાં રહેતી પ્રજા ને કરવામાં આવ્યું હતુ.

છોટાઉદેપુર પંથક એ વિશાળ લીલાછમ જંગલ અને ઓરસંગનો પટ ધરાવતો વિસ્તાર છે. અહીની પ્રજાને કુદરતી સૌંદર્યની ભેટ સ્વરૂપે વારસામાં મળી છે. અવારનવાર વન્ય પ્રાણીઓના હુમલાનાકિસ્સા બનતા અટકાવવાની જાગૃતતા કેળવવા માટે હેમચંદ્રાચાર્યનોર્થ ગુજરાત યુનિવર્સિટી,પાટણના ૨૫ થી વધુ વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા માનવ અને મુંગાજાનવરો વચ્ચેના સહવાસ ઉપર કરેલા સંશોધન અંગે એક સેમિનારનું આયોજન કેવડીઇકોટુરીઝમ ખાતે વન વિભાગ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.

પ્રોફેસર નિશિત ધારૈયાએજણાવ્યું હતું કે મુંગાજાનવરો એ ક્યારે પણ જાણીબુઝીને સામેથી હુમલો કરતા નથી. તેઓના સંશોધન અભ્યાસમાં એવું બહાર આવેલ છે કે રીંછ એ માનવભક્ષી નથી. તે ખેતીને પણ નુકસાન કરતો નથી. અને તેને કારણેજંગલોનો વિસ્તાર વધે છે. ૭૦ થી ૮૦% હુમલાઓ આકસ્મિક રીતે થતા હોય છે. જ્યારે ૨ ટકા હુમલાઓવન્યજીવ તેઓના સરક્ષણ માટે કરતા હોય છે. માદા વન્યજીવ પોતાના બાળકને રક્ષણ માટે કરતી હોય છે. માણસ જ્યારે જંગલમાં જાય છે ત્યારે સતર્ક રહેતો નથી. ત્યારે આવાકિસ્સાઓ બનતા હોય છે. રીંછનો ખોરાક ઉધઇકીડામકોડા છે. તેની સાંભળવાની તેમજ જોવાની શક્તિ ખૂબ જ ઓછી છે. પરંતુ સૂંઘવાની શક્તિ વધુ છે જેને આધારે તે ખોરાક શોધે છે.

માનવ જ્યારે જંગલમાં જાય અને વન્યજીવ સતર્ક થાય તેના માટે તેઓની ટીમ દ્વારા ઘંટી કાઠી નામનું સાધન બનાવવામાં આવ્યું છે. જેને લઇ વન્ય જીવ પોતાનો રસ્તો કરી લે અને કોઈ ઘર્ષણ ઊભું થાય નહીં .આ બાબતે કેટલીક વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા તૈયાર કરેલ અવરનેસડોક્યુમેન્ટરી ફિલ્મ પણ બતાવવામાં આવી હતી. અને ઘંટીકાઠીનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું. જે વિદ્યાર્થીઓએ આ પ્રોજેક્ટ ઉપર કામ કરવામાં આવ્યું હતું તેઓને મંચસ્થમહાનુભવો દ્વારા પ્રમાણપત્રો પણ એનાયત કર્યા હતા.

ઘંટી કાઠી એ શું છે...?

કોઈ માણસ જ્યારે જંગલમાં જાય ત્યારે આ ઘંટી કાઠી એટલે કે વાંસના આગળના ભાગે ઘંટડી જેવો (એક ઘુંઘરુવાળો) અવાજ કરતું સાધન વિદ્યાર્થીઓએ વિકસાવ્યુ છે. જેમ જેમ માણસ ચાલે તેમ તેમ અવાજ આવે અને જેને સાંભળી વન્ય જીવ સચેત થઈ પોતાનું સ્થાન લઈ લે. આ ઘંટી કાઠીનો અવાજ ૧૦૦મીટર એરિયાને કવર કરે તેવી રીતે તૈયાર કરવામાં આવી છે.

વન સંરક્ષણની નૈતિક જવાબદારી લઇએ

છોટાઉદેપુર જિલ્લાને વારસામાં મળી આવેલ કુદરતી સૌંદર્યનાખજાનાને સાચવી રાખવા તેની જાળવણી કરવા તેનુ જતન કરવા માટે આજે આપણે વન સંરક્ષણની નૈતિક જવાબદારીનો સંકલ્પ લઈ વિશ્વમાં છોટાઉદેપુર જિલ્લાની આગવી ઓળખ થાય તે માટે કટિબધ્ધથઈએ, તેવું આહવાન રેન્જ ફોરેસ્ટ ઓફિસર એન. સી. રાઠવાએ કર્યું હતું.

વિકાસ સામેતમાં સમાવેશ કરાયા છે.

કેવડીઇકોટુરિઝમખાતે વિશ્વરીંછદિવસનીઊજવણી

છોટાઉદેપુર,તા.૧૨

કેવડી ઈકો ટુરિઝમ ખાતે વન વિભાગ અને wcb ઉતર ગુજરાત યુનવર્સિટી પાટણ નાં સંયુક્ત ઉપક્રમે વિશ્વ રીંછ દિવસ ની ઊજવણી નાયબ વન સંરક્ષક વિ.એમ દેસાઈ ના અધ્યક્ષ સ્થાને કરવામાં આવી હતી .જેમાં WCB ના ડૉ. નિશિથ ધારૈયા અને મદદનીશ વન સંરક્ષક છોટાઉદેપુર કે. એમ બારીઆ . આરએફઓ એન. સી . રાઠવા. આરએફઓ એ. એલ બારીઆ તથા વનપાલ.બીટ ગાર્ડ . કેવડી આજુબાજુ ના ગ્રામ જનો બહેનો અને ભાઈઓ. ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સીટી પાટણ કોલેજ ના ઝુઓલોજી. નાં વિદ્યાર્થીઓ સાથે રહી રીંછ ને માનવ જીવન સાથે વસવાટ અને ઘર્ષણ અટકાવવા વિશે જાણકારી આપી હતી . વન્ય પ્રાણીઓ થી બચવા ઘંટીટાંકનો યુનિટ આપી સ્વ બચાવ અને રીંછ બચાવ ની થીમ વિડિયો સાથે સમજ આપવા માં આવી હતી .

દિવ્ય ભાસ્કર વડોદરા છોટા ઉદેપુર 13-10-2023

વન્ય પ્રાણી ઉપર કરેલ સંશોધનનું પ્રેઝન્ટેશન કરાયું

કેવડી ઈકો ટુરિઝમ ખાતે વિશ્વ રીંછ દિવસની ઉજવણી કરાઈ

પ્રાણીઓના હુમલાથી બચવા સાવચેતીરૂપે ઘંટી કાઠીનું વિતરણ થયું

ઘંટી કાઠી એ શું છે?

છોટાઉદેપુર જિલ્લો દુનિયામાં આગવી ઓળખ ધરાવે તેવો સંકલ્પ લઈએ

છોટાઉદેપુરના પ્રકૃતિની ગોદમાં વસેલા કેવડી ઇકોટુરીઝમ ખાતે વિશ્વ રીંછ દિનની ઉજવણી કરવામાં આવી

માણસ જંગલમાં જાય ત્યારે વન્યપ્રાણીને સતેજ કરતું ઘટી કાઠી સાધન વિદ્યાર્થીઓએ વિકસાવ્યું

તૌફિક શેખ : છોટાઉદેપુર, તા.૧૨

છોટાઉદેપુર તાલુકાના પ્રકૃતિનીગોદમાં વસેલ કેવડી ઇકોટુરીઝમ ખાતે વિશ્વ રીંછ દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. જેમાં હેમચંદ્રાચાર્યનોર્થ ગુજરાત યુનિવર્સિટી પાટણના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા વન્ય પ્રાણી ઉપર કરેલ સંશોધનનું પ્રેઝન્ટેશન કરવામાં આવ્યું હતું. અને વન્ય પ્રાણીઓના હુમલાથી બચવા જાગૃતિના તેમજ સાવચેતીના ભાગરૂપે ઘંટકાઠીનું વિતરણ ગ્રામીણ વિસ્તારમાં રહેતી પ્રજા ને કરવામાં આવ્યું હતુ.

છોટાઉદેપુર પંથક એ વિશાળ લીલાછમ જંગલ અને ઓરસંગનો પટ ધરાવતો વિસ્તાર છે. અહીની પ્રજાને કુદરતી સૌંદર્યની ભેટ સ્વરૂપે વારસામાં મળી છે. અવારનવાર વન્ય પ્રાણીઓના હુમલાનાકિસ્સા બનતા અટકાવવાની જાગૃતતા કેળવવા માટે હેમચંદ્રાચાર્યનોર્થ ગુજરાત યુનિવર્સિટી,પાટણના ૨૫ થી વધુ વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા માનવ અને મુંગાજાનવરો વચ્ચેના સહવાસ ઉપર કરેલા સંશોધન અંગે એક સેમિનારનું આયોજન કેવડીઇકોટુરીઝમ ખાતે વન વિભાગ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.

પ્રોફેસર નિશિત ધારૈયાએજણાવ્યું હતું કે મુંગાજાનવરો એ ક્યારે પણ જાણીબુઝીને સામેથી હુમલો કરતા નથી. તેઓના સંશોધન અભ્યાસમાં એવું બહાર આવેલ છે કે રીંછ એ માનવભક્ષી નથી. તે ખેતીને પણ નુકસાન કરતો નથી. અને તેને કારણેજંગલોનો વિસ્તાર વધે છે. ૭૦ થી ૮૦% હુમલાઓ આકસ્મિક રીતે થતા હોય છે. જ્યારે ૨ ટકા હુમલાઓવન્યજીવ તેઓના સરક્ષણ માટે કરતા હોય છે. માદા વન્યજીવ પોતાના બાળકને રક્ષણ માટે કરતી હોય છે. માણસ જ્યારે જંગલમાં જાય છે ત્યારે સતર્ક રહેતો નથી. ત્યારે આવાકિસ્સાઓ બનતા હોય છે. રીંછનો ખોરાક ઉધઇકીડામકોડા છે. તેની સાંભળવાની તેમજ જોવાની શક્તિ ખૂબ જ ઓછી છે. પરંતુ સૂંઘવાની શક્તિ વધુ છે જેને આધારે તે ખોરાક શોધે છે.

માનવ જ્યારે જંગલમાં જાય અને વન્યજીવ સતર્ક થાય તેના માટે તેઓની ટીમ દ્વારા ઘંટી કાઠી નામનું સાધન બનાવવામાં આવ્યું છે. જેને લઇ વન્ય જીવ પોતાનો રસ્તો કરી લે અને કોઈ ઘર્ષણ ઊભું થાય નહીં .આ બાબતે કેટલીક વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા તૈયાર કરેલ અવરનેસડોક્યુમેન્ટરી ફિલ્મ પણ બતાવવામાં આવી હતી. અને ઘંટીકાઠીનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું. જે વિદ્યાર્થીઓએ આ પ્રોજેક્ટ ઉપર કામ કરવામાં આવ્યું હતું તેઓને મંચસ્થમહાનુભવો દ્વારા પ્રમાણપત્રો પણ એનાયત કર્યા હતા.

ઘંટી કાઠી એ શું છે...?

કોઈ માણસ જ્યારે જંગલમાં જાય ત્યારે આ ઘંટી કાઠી એટલે કે વાંસના આગળના ભાગે ઘંટડી જેવો (એક ઘુંઘરુવાળો) અવાજ કરતું સાધન વિદ્યાર્થીઓએ વિકસાવ્યુ છે. જેમ જેમ માણસ ચાલે તેમ તેમ અવાજ આવે અને જેને સાંભળી વન્ય જીવ સચેત થઈ પોતાનું સ્થાન લઈ લે. આ ઘંટી કાઠીનો અવાજ ૧૦૦મીટર એરિયાને કવર કરે તેવી રીતે તૈયાર કરવામાં આવી છે.

વન સંરક્ષણની નૈતિક જવાબદારી લઇએ

છોટાઉદેપુર જિલ્લાને વારસામાં મળી આવેલ કુદરતી સૌંદર્યનાખજાનાને સાચવી રાખવા તેની જાળવણી કરવા તેનુ જતન કરવા માટે આજે આપણે વન સંરક્ષણની નૈતિક જવાબદારીનો સંકલ્પ લઈ વિશ્વમાં છોટાઉદેપુર જિલ્લાની આગવી ઓળખ થાય તે માટે કટિબધ્ધથઈએ, તેવું આહવાન રેન્જ ફોરેસ્ટ ઓફિસર એન. સી. રાઠવાએ કર્યું હતું.

News paper and media coverage

Bear Specialist Group

WCB RESEARCH FOUNDATION

Bear Trust